

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku M. B.
przy uczestnictwie J. B.
o stwierdzenie nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 października 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 9 czerwca 2015 r., sygn. akt I Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek uczestnika o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadni istnienie przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach może zostać oparte rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnioskodawca M. B. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 9 czerwca 2015 r. w sprawie z udziałem J. B. o stwierdzenie nabycia spadku. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Skarżący wskazał, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do rozstrzygnięcia, czy „stan umysłu”, „stopień koncentracji” osoby będącej świadkiem przy sporządzaniu testamentu alograficznego opisanego w art. 951 k.c. - w niniejszej sprawie ujawniony dopiero podczas składania zeznań w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku - wpływa na ważność testamentu, przy założeniu świadomości tej osoby występowania w charakterze świadka testamentowego oraz usprawiedliwionego przeświadczenia testatora, że ta osoba przyjmuje do wiadomości jego oświadczenie woli. Poza tym, wnioskodawca podniósł, że skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania wobec oczywistej zasadności prawnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, jeżeli skarżący jako przesłankę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien zagadnienie to przedstawić z przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć

argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a także wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSCN 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.; z dnia 24 kwietnia 2014 r., II CSK 600/13, niepubl.).

Skarżący nie wykazał tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przedstawione zagadnienie nie ma abstrakcyjnego charakteru ale zależy od konkretnych okoliczności faktycznych sprawy. Poza tym, bez względu na zasadność podnoszonych w skardze zarzutów procesowych, pomija się, że podstawą uznania za nieważny testamentu alograficznego było w przedmiotowej sprawie stwierdzenie, że jeden ze świadków nie słyszał aby spadkodawczyni ustnie oświadczyła swą ostatnią wolę wobec obecności urzędnika i świadków.

Wnoszący skargę kasacyjną, który powołuje się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, powinien w oddzielnym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, tj. oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, bez potrzeby głębszej analizy oraz, że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w Sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2006 r., II CSK 184/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2012 r., III CSK 121/12, niepubl.; z dnia 4 grudnia 2012 r., I CSK 302/12, niepubl.; z dnia 11 marca 2014 r., III SK 65/11, niepubl.).

Tego wymagania nie spełnia uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie może go zastąpić uzasadnienie samych podstaw skargi kasacyjnej, które podlegają ocenie dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego, jak w sentencji pkt 2, na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. uznając, iż nie ma podstaw do odstąpienia od zasady wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2011 r. sygn. akt I CZ 76/11, niepubl.; z dnia 9 grudnia 1999 r., III CKN 497/98, OSNC 2000/6/116).